

LUMINA.

Ese de dóue ori in septemana:
Joi-a si Dominec'a.

Prețiulu de prenumeratiune:

pre anu intregu . . . 6 fl. v. a.
" diumetate de anu . . . 3 fl. v. a.
" patrariu de anu . . . 1 fl. 50 cr.

Pentru Romani'a si strainatate:

pre anu intregu . . . 9 fl. v. a.
" diumetate de anu . . . 4 fl. 50 cr.

Correspondintiele si banii de prenumeratiune se se adreseze de a dreptulu: Redactiunei „Lumina” in Aradu, cancelari'a episcopésca. Pentru publicatiunile de trei ori, ce contienu cam 150. de cuvinte (spatiu de 20. sire garmond) tacs'a e 3 fl.; pana la 220. de cuvinte 4 fl. era mai sus 5 fl.; intielegendu-se intr' aceste sume si timbrulu. — Prețiulu publicatiunilor se se anticipa.

Fóia bisericescá, scolastica, literaria si economica.

Organu oficiale alu eparchiei romane gr. or. aradane.

PARTE OFICIALA.

1581.
ex 1873. Pres.

Cerculariu

Catra tóte oficiele protopresviterali din districtulu Consistoriului aradanu.

S'a intemplatu de curendu cá unu preotu romano-cath. pre unu omu, carele reposase in colera, l'a desgropatu cu propria-i autoritate, si fora concediu dela jurisdictiunea competente a lasatu se se duca si se se inmormenteze intr'altu locu.

Din acestu incidinte Escelenti'a Sa Domnulu Ministru r. u. de cultu si instructiune publica prin Cerculariulu din 6 Decembre nou 1873. Nr 30.864. pentru curmarea abuseriloru de asemenea natura a binevoitu a enuntiá: cumea in privinti'a desgroparii si translocarii cadavreloru, pana la alta dispusetiune are valóre dispusetiunea facuta de presidiulu Consiliulu locutiitorialu inca in 19. Iuliu, 1865. Nr 57869. dupa care:

1, Concediulu la desgroparea si translocarea cadavreloru se póte dá numai in casuri demne de a se luá in socotintia, cum este pentru a se asiediá in cripta familiara.

2, Numai pentru individi, cari au muritu cu mórté naturala si nu prin morhuri lipitióse, in care casu la darea concediulu se recere atestatul mediculu jurisdictiunei respective, cá din privinti'a policiala-sanitaria nu subverseza nici o pedeca.

3, Desgroparea cadavrulu se efeptuesce in tóta línisea pe langa supraveghiarea jurisdictiunei politice cu intrevenirea mediculu si strict'a observare a normative-loru medico-policiala.

4, La desgroparea si trasportarea cadavreloru se recere si atestatul jurisdictiunei bisericesci, cá in contr'a acestei dispusetiuni din partea bisericeii pedeca nu subverseza.

5, Transportarea cadavrulu e permisa numai in siciu duplu, inchisu hermetice, sub conducerea unui individu prevediutu cu concessiunea de transportare.

6, Concediulu pentru desgroparea si trasportarea cadavrulu pe teritoriulu aceluasi comitatu, dintr'unu cercu intr'altulu, lu-dá respectivulu pretore; dintr'unu Comitatu ori districtu intr'altulu séu intr'unu orasiu liberu regescu — Universitatea Comitatsa séu cea districtuala; din Orasielu lib. regesci in vre-unu comitatu, districtu séu altu Orasiu lib. regescu lu-dá senatulu orasienescu dupa formul'a prescria; ér guvernulu si-reserva a dá singuru acést'a concessiune numai in casu déca cadavrulu desgropatu e a se transportá in strainatate.

Ce spre comunicare cu preotimea din submanuatulu protopresviteratu pentru strinsa acomodare, — cu acést'a Ti se face cunoscutu.

Aradu, 9. Ianuaru 1874.

Presiedinte substitutu:
Andrei Papp
protosincelu.

Nr. 33. Pres.

La toti asesorii consistoriali.

Pentru a se luá mesurile, ce dóra se vor aflá de lipsa cu privire la introducerea noului episcopu diecesanu, si pentru pertractarea obiecteloru anumite in convocarea din 2. Noemvre 1873. Nr. 1437. Pres. precátu acele inca nu sunt superate, — Mercuri in ¹⁶/₂₃ Ianuaru a. e. la 9. óre nainte de amédiadi se va tiené aiciá siedintia plenaria consistoriala, la carea pretitulatu DTA ca asessoru consistorialu esti invitatu. —

Aradu, 7. Ianuaru 1874.

Presiedinte substitutu:
Andrei Papp
protosincelu.

PARTE NEOFICIALA.

Originea si insemnatatea institutulu protopresbiteralu.

Ierarchi'a bisericesca la inceputu avea numai trei trepte: diaconésca, preotiésca si episcopésca — asiediate de santi apostoli. Pe urma crescundu numerulu crestineloru a fostu mare necesitate, ca treptele ierarchice din privinti'a fecieloru si datorintieloru se se mai inmultiésca. In chipulu acest'a catra trépt'a diaconésca s'a mai adausu trépt'a ipodiaconiloru, ér catra ceea preotiésca s'a adausu trépt'a horepiscopiloru, a protopopiloru de astadi.

Cam pe la sfersitulú véculu alu treile, eparchiele bisericesci prin contingentulu celu mare de crestini cape-tandu estensiuni prea indepartate incátu episcopii nu poteau in persóna — dupa cum erá obiceiú — se-si deplínésca agendele lorú prin comunitatile cele indepartate dela tíera, — au trebuitu ca ei pentru aceste comunitati se denumésca mai multi vicari séu substituti, cari primeau hirotesia de horepiscopi, adeca episcopi campestri séu satesci.

Horepiscopii duceau unu rolu fórté insemnatu in ierarchi'a bisericesca. Ei, dupa can. 14 dela Neocesari'a, sunt spre inchipuirea celoru 70 de invetiacei ai lui Cristosu, precum episcopii sunt spre inchipuirea celoru 12 apostoli. Se hirotesiau de catra episcopii eparchiali, si poteau eserciá drepturi numai in comunele lorú incredintiate, cari in eparchii formau nisce mici prefecturi, avendu fiacare prefectura câte unu horepiscopu de prefectu. Ei insa adeseori au abusatu de poterea si drepturilóru, arogandu-si potere si drepturi egali cu episcopii; hirotoniau preoti, precum aflamu din can. 31 dela Ancir'a, care osandesce acést'a volnicia horepiscopala, si poterea lorú can. 10 dela Antiochi'a o restringe intru a hirotoni: cantareti, ipodiaconi si cetitori; li se acórda insa in can. 8 alu acestui sinodu si dreptulu de a dá cárti pacínice, adeca

scrisori sloboditoare celor'a ce ceru, cu care dreptu si astadi se folosescu protopopii la dispensatiile de cununia.

A sustatu institutul acest'a alu horepiscopiloru pana la alu VII sinodu ecumenicu candu apoi chiamarea acestor'a o au continuatu urmatorii loru, protopresbiterii. Diferinti'a intre aceste doué institute este aceea, cà horepiscopii seversiau hirotoniri, ér protopopii nu le potu seversí; si acést'a póte din caus'a imparechiariloru ce se ivisera intre apusu si resaritu, cari impedecara tienerea sobóreloru dupa form'a de mainainte, unde se se fia tractatu canonicitatea institutului protopresbiteralului precum s'a tractatu a horepiscopiloru.

Totusi trépt'a protopresbiteriloru e de mare importantia, si potemu dice in administratiunea eparchiei, protopopii sunt factorii primi dupa episcopulu; ei sunt prefectii preotimei si ai poporului din anumite cercuri; primescu hiotesi'a dela episcopulu loru intocma ca horepiscopii, si póta brane rosie spre distingerea de càtra alti presbiteri.

Sistemele sinodale nu scurta intru nimica drepturile stravechi ce li-a datu ierarchi'a, intre cari mai insemnate sunt drepturile de: a inspectoná asupra portarei morale a fecieloru bisericesci; a inaintá treb'a scolara in tracturile loru, si a presidiá in sinodulu protopresbiteralului, precum si in sínódele parochiale; si altele mai multe, cari dreptulu canonicu le resuma in dóuesprediece puncte. Cu tóte aceste ei in privinti'a puterii sacramentale nu sunt cu nimicu mai multu ca presbiterii, si nici o functiune preotiesca nu potu seversí in alta parochia din tractulu loru fora consensulu parocului localu.

Insa esperinti'a ni arata cà institutul protopresbiteralului astadi stá departe de misiunea sa, nu pentrucá n'ar fi potrivit timpului, ci numai chiar' din nepasarea fecieloru ce-lu alcatuescu, din nepasarea protopresbiteriloru.

Eu nu credu ca cineva se desapróbe conduit'a protopopiloru, candu ei ar face mai multu decâtu ce li impune statutulu órganicu se faca; pentru cà ei sunt totu aceea ce au fostu horepiscopii in trecut. Candu au primitu trépta protopopésca, au primitu deodata drepturile naturali si datorintiele incopciate cu trépt'a loru. Au se visíteze tóte comunitatile de sub jurisdicțiunea loru si a reportá episcopului, respective consistoriului despre tóte scaderile si pedecile ce ar inapoiá bunastarea poporului si inaintarea lui. Branele rosie inca nu confirma ca cineva se fia protopopu dupa renduiéla. Se pare in sa cà protopopii nainte de „statutu“ se fie datu mai multe probe si semne despre naltimea misiunei loru, ér astadi fórte pucine. Si la acést'a ei se scusa cu „statutul“ care de asemene recunósce antaiaetatea si drepturile protopopiloru, numai càtu modulu esecutarei aceloru drepturi lu-pune pe calea sinodala, ceea ce usioréza fórte multu sarcinile si datorintiele loru.

Si avendu insitutulu protopresbiteralului asia rolu insemnatu in ierarchi'a bisericesca, asi dori se-lu vedu restituitu pre temeliele prosperarei sale de mai nainte, asi dori, ca protopopii se devina érași aceea, ce trebuie se fie. Dupa drepturile si datorintiele ce le au, ei forméza unu postulatu in privinti'a directiunei sale separatu de alu presbiteriloru. E dreptu cà ei inca-su presbiteri, totusi in un'a si aceasi persóna nu potemu in acelasi timp concentrá doué oficie si mai multe datorintie, cari vinu in colisiune unele cu altele. Paroculu si-are agendele sale, protopopulu érași ale sale, si unde aceste sunt radimate pre un'a si aceasi persóna, va trebui ca séu unele séu altele se sufera scadiamentu si inapoiare, càci a le implini tóte deodata este imposibilitate fisica. Apoi administratiunea protopresbiterala, cum ea se face astadi, n'o potu privi de administratiune aflusa din conscientiositatea de oficiu ei numai din obicei.

Ar fi vremea dara ca deputatii nostri sinodali se studieze seriosu natur'a organismului bisericescu si se nu traiésca totu in ilusiuni si in inchipuri sinistre despre institutiunile bisericeii nóstre.

Bine se bagamu de séma. Din partea consistoriului oradanu s'a facutu unu proiectu pentru dotatiunea protopopiloru staverindu salariulu unui protopopu la minimulu de 1200 fl. v. a. si sinodulu eparchialu acestu proiectu l'a si aprobatu. Acést'a ar fi intru adevéru o reforma fórte salutarie. Insa totu dupa acelu proiectu, ca dotatiune pentru protopopi se va șocatí mai departe si parochiele din centrulu protopresbiteratelor unde ei vor trebui se seversiesca si functiuni parochiale, ceea ce nu convine cu firea institutului protopresbiteralului, nu convine cu chiamarea protopopiloru. Nu e chiamatu protopopulu, ca elu se faca functiuni preotiesci din datorintie. Datorintiele lui se referu la administratiunea protopresbiteratului si nu la functiuni parochiale, cari in sine luate sunt destule sarcini pentru unu individu. Ci de dupa drepturi si datorintie, protopresbiteriloru ar trebui se li dàm altele sarcini. Chiar' in intielesulu „statutului“ protopopii sunt indatorati a naintá treb'a scolara din tracturile loru. Se nu-ii substragemu dara dela acésta datorintia, din care de sine escurge dreptulu naturalu de inspectonare asupra scoliloru din singuraticele tracturi submanuate.

In lunile de asta véra s'a tractatu cu multa incordare caus'a inspectiunei scóleloru si in colónele acestui organu. Toti au facutu aceasi conclusiune, toti au aflu de lipsa: *denumirea inspectoriloru salarisati*. Insa fiindcá dreptulu de inspectiune se cuprinde intre drepturile si datorintiele protopresbiteriloru, din punctu de vedere rationalu si economicu asi aflá de bine ca: pre protopopi se-ii substragemu dela functiunile parochiale si se-ii facemu numai protopopi si inspectori responsabili.

Prin acést'a noi amu apretiu insemnata treptei protopresbiteriloru, si deodata o-amu pune érași pe temeliele de mai nainte creandune protopopi buni, inspectori siguri si responsabili.

Din tóte aceste invederéza cumca: protopopii nostri sunt urmatorii horepiscopiloru si chiamarea loru este marétiá, càci ce este episcopulu in eparchi'a sa, aceea este si protopopulu in cerculu seu, esceptionandu poterea legarei si a deslegarei, carea episcopulu o posiede dupa plenitudinea sacramentului celu are ca succésore alu apostoliloru.

Protopopii trebuie se póte grige de poporulu tractualu, se faca visitatiuni canonice si se cerceteze cà óre ducu preoti cu punctualitate si esactitate oficiulu loru? si déca nu, se li dée indrumatiuni si instructiuni, ceea ce ar fi fostu binevenitu mai alesu acuma la inceputu, candu ne aflamu intr'o viétiá noua, intr'o viétiá constitutionalá, ce a adus cu sine mari si multe reforme cu care multi dintre preoti nici astadi nu sunt incuratu. Sunt comune, unde nici odata nu s'a tienutu sinodu parochialu, si nu intru atáta din nepasare, càtu pentru aceea, cà unii preoti inca n'au cuprinsu firea sínódeloru. Aceste si altele de asemene natura tóte s'a trecut cu vederea, in sa consecintiele de aici provenite se vor cunósce inca multa vreme.

Am aratatu càtu de insemnata este pusetiunea protopopiloru in organismulu bisericescu, si cum ar trebui indreptata pe viitoriu, ca institutul protopresbiteralului se coresponda mai bine destinatiunei sale. —

Pedagogi'a gr. or. romana din Aradu. ✓

Este vorba despre reorganizarea institutului pedagogic gr. or. rom. din Aradu — la acurui reorganizare fia-mi permis a-mi dá si eu pucinele si modestele mele pareri.

In nr. 85. fôia Albin'a publicã o corespundintia subscrisa de unu domnu „A“ — referitóre la nou'a organizatiune a institutului preparandialu,—in care corespundintia pe câtu se pôte de lamuritu este espusa caus'a reorganizarei, cãci dice Dlu „A“. Pedagogi'a trebuie se fia provediuta si cu o scôla elementaria de modelu — unde tinerii pre acêsta cariera — a instructiunei — aplicandi sê se pôta cu câtu mai bine perfectená; vreu a dice: ca prin intrevenirea practicei ce in numit'a scôla elementara li-ar succede a cascigã — sê se pôta câtu de bine pregati spre purtarea sarcinei onorifice adneccate de nalt'a loru misiune invetiatorésca. Are dreptu Dlu „A“ la ce ne si aplecamu cu totii din punctu de vedere rationalu; dreptu ce se punemu alta intrebare: „óre organizarea de nou a acestui institutu este necesitate urgenta, si de este nu pôte ea ôre suferi amenare, candu avemu altele cause si mai urgente?

Avendu noi institutu pedagogic din care au esitu multi invetiatori bravi, eu lips'a reorganizarei lui deocamdata o privescu de unu lucru secundariu.

Este sciutu cã cestiunea acestui institutu de multu si inca fôrte de de multu se direge; si cu reorganizarea lui diurnalistic'a nationala s'a ocupatu in mai multe ronduri.

Asia in Nr. 5-alu fôiei acestei'a din a. 1872.M. Sa Dr. Vasiciu desvôlta fôrte nimeritu modalitatea reorganizarei acestui institutu aretandu-ni ce felu de tineri sê se primésca apoi in estu tipu organizatulu institutu pedagogic; ni arata urmarile acestei noue organizatiuni reprezentandunile acele de atari ce ni potu comunicã aspiratiuni generale facia cu devenirea sucrescentiei si descendentilor nostri la statulu in adeveru menitu pentru densii. Asia este! Acêst'a trebuie considerata de o organizare urgenta a institutului. Dr. Vasiciu o marturisesce cã invetiatoriulu nu se nasce ci se face; ast'a o marturisescu si eu, dar cã cum are sê se faca cineva invetiatoriu bunu? in privint'a acêst'a mai buna informatiune potemu capetã atunci candu am intrebã pre unu invetiatoriu bunu, care sci cu tôta siguritatea, cam astfelu ni-ar enerà: cumcã suntemu inapoieti cu invetiamentulu nationulu, dar nu-su de vina nici tinerii primiti, nici profesorii, nici aceea cã avemu pedagogia slaba, ci reulu dupa parerea mea jace in aceea cã si pucin'a calificatiune ce o avemu — nu o intrebuintiamu spre folosulu comunu, si acêst'a pentru cã nu suntemu controlati dar nici ne silimu a ni multã sciintia cãci suntemu seraci. —

Fiindu dar' vorba despre organizarea preparandiei, pentru dovedirea asertului meu, cumcã acêsta organizare preparandiala este o lipsa secundaria a invetiamentului, — fia-mi iertatu se tragu paralelu intre rezultatele produse in trecutu de acestu institutu — si intre cele din presinte. El lucru bine cunoscutu cã acestu institutu deja este in alu treilea patrariu de secolu dela urdirea sa; nu e mirare dar' cã n'a coresponsu pe deplinu asptariloru si recerintieloru mai noue. Insa de 2—3 ani in coci dupa ce numerulu obiepteloru de invetiatura s'a inmultitu, mai apoi facenduse ingrigire si de cascigarea practicei invetiatoresci, cu bucuria incepemu a esperiã, cã pe di ce merge naintamu; si dôra pentrucã preparand'ia e mai bine organizata decãtu in trecutu? sum de parere cã nu, ci din contra me alaturu la aceea, cã tinerii nostri de acuma simtindu cã de dupa sirguintia — de si nu de totu, baremu in câtu-va — vor fi remunerati mai bine ca in trecutu, si au se ascepte unu venitoriu mai bunu decãtu antecesorii loru; dicu tinerii nostri din astfelu de considerintie se silescu, se lupta cu multe neajunsuri si aducu putintio-sele loru sacrificii pentru câtu mai bun'a preparare a loru spre carier'a invetiatorésca. Multu contribue la inaintarea invetiamentulu si aceea decã preparandii de locu sunt aplicati ca invetiatori stabili — intielegu dupa practisarea de unu anu. Apoi fiindu controlati se silescu a coresponde in tôta privint'a detorintiei loru.

Nu pôte dar se ne suscite pre noi la organizarea institutului preparandialu nisce simptome rele ce provinu din neinteresarea nôstra de invetiamentu, de ôrece numitulu institutu ori câtu de bine se fia organizatu, decã vor lipsi bunele salarie invetiatoresci sêu dôra vor fi pucine, ca de presinte, elu totu aceste rezultate ni le-ar promite; si atunci adeca totu acolo ne am afã unde suntemu de presinte. Ce e dar de facutu? socotu cã mai nainte de tôte: a acceptã imbunatatirea salarieloru invetiatoresci.

Altcum si pana la organizarea pedagogiei sêu imbunatatirea salarieloru invetiatoresci, se aruncamu o privire asupr'a, preparandieloru de statu, apoi asupr'a activitatii invetiatoriloru esiti din aceste, si in fine asupr'a rezultateloru din aceea activitate pro-

venite, si din aceste se facemu combinari si sê ne decidemu câtu mai bine in respectulu celoru ce avemu a le face pentru noi si binele nostru.

Nu cugete nime cã dôra sum preocupatu de ideia de a pledã pentru refusarea pareriloru venite din un'a sêu alt'a parte in cestiunea de facia, — nu, ma si bucuri'a mea din preuna cu a tuturor'a ar fi aceea candu asi vede cã in fia ce dreptiune salutarã pentru noi, inaintamu si facemu pasi considerabili. Pentru inchierea discusiunei referitóre la organizarea institutului preparandialu din Aradu, me restringu la parerea: cã de se pôte sê se delature pe unu timpu ôre care numit'a intreprindere de reorganizare, si in loculu ei sê se efeptue buna ôra: statorirea si infiintarea a loru patru posturi de inspectori — din cleru si civili salarisati — pentru tôta dieces'a Aradului, cãci sub o controla buna, apoi pe langa sirguintia pana la venirea timpulu de a imbunatatã salarieloru invetiatoriloru putemu dá garantia, cã incetu ne vom apropiã de acelu stadiu alu culturei ce de multu lu-dorimu alu ajunge. —

Curticiu Ianuariu 1874.

Florianu Clôr'a
invetiatoriu.

VARIETATI.

* * Dlu protosincelu Andreiu Papp din preuna cu redactorulu acestei fôii astadi indepertandu-se pe câte-va dile la Sibiiu, unde *Ilustritatea Sa Dlu episcopu alesu alu nostru pentru primirea Archierei deja in 6/18. Ianuariu a. c. a plecatu*, — redactarea interimala a numeriloru mai de aprôpe a incredintiat' o colaboratorulu Vincentiu Mangra.

Hirotonirea episcopulu — precum am si comunicatu on. publicu — se va intemplã Dumineca in 13/25. Ianuariu a. c. in Sibiiu la Metropolia.

= In Nr. 2. alu „Albinei“ „mai multi credintiosi“ de langa Muresiu si-espriu parerea de reu, cã la serbatorile Nascerei Domnului n'au fostu fericiti a primi cã si intr'alti ani indatinat'a pastorala archiereasca „nici din partea Escelentiei Sale **Metropolitulu**, nici din partea **nou alesulu nostru episcopu**, cu atãtu mai pucinu din partea **consistoriulu diecesanu din Aradu.** — Ne amu potea tienea fericiti cã avemu si credintiosi asia tare insetati dupa pastorale, unu semnu curiosu in dilele nôstre, dar ni pare reu de alta parte, cã intre acei multi credintiosi nu s'a aflatu macar unulu, carele se pricépa si se scia cã: a **trimitu pastorale este unu dreptu archiereescu**, pre care nu-lu pôte insusi numai singuru Episcopulu. Nou alesulu Episcopu in sa pana candu nu e hirotonitu de atare, nu pôte eserciã drepturi archiereesci, asia nici episcopulu nostru. Este fôrte scintita parerea „credintiosiloru de langa Muresiu“ cã decã densulu ca vicariu episcopescu a condusu trebile oficiale ale diecesei sê fia potutu tramite si pastorale archiereesci. Implinirea agendeloru vicarialu nu involve in sine si poterea de a dá binecuventare archiereasca. Dar nici aceea se nu créda „credintiosii de langa Muresiu“ cã **Metropolitulu ar' fi potutu se tramita acea pastorala.** Elu este Episcopu in Eparchi'a sa, ér in alta eparchia nu pôte eserciã nici unu dreptu (can. 35. A. Can. 2. II. can. 10. VI. etc.) Altcum se fimu cu indulgentia pentru astadata, cã va veni timpulu si acum este candu vom capetã si pastorale!

CONCURSU

1

pentru parochi'a vacanta din Ilteu pana in 27. Ianuariu 1874. candu va fi si alegerea;

Emolumintele sunt: $\frac{1}{2}$. sesia de pamentu; dela 120. Nre. de case câte un'a mesura de cucurudiu sfarmatu; stólele indatinate; quartiru cu gradina.

Recurentii au a-si tramite recurseloru dlui protopopu in Totvárãd.

Ilteu, 2. Ianuariu, 1874.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu dlu protopopu alu Totvaradiei, Iosifu Bolesiu.

Concursu

1

pentru parochi'a vacanta din Troasiu, pana in 30 Ianuariu 1874. candu va fi si alegerea.

Emolumintele sunt: $\frac{1}{2}$. sesia de pamentu; dela 80. Nro. de case câte un'a mesura de cucurudiu sfarmatu; stólele indatinate; quartiru cu gradina.

Recurentii au a-si tramite recurseloru dlui protopopu in Totvárãd.

Troasiu, 1. Ianuariu, 1874.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu dlu protopopu alu Totvaradiei, Iosifu Bolesiu.

Concursu

3

pentru parochia din Chislac'a protopresbiteratului Beeliului, devenita vacanta prin translocarea fostului preot la alta parochia.

Emolumintele sunt: pamentu aratoriu 19. holde, biru dela 132. case câte $\frac{1}{2}$. mesura de cucurudiu sfarmatu dela fiescarea casa, totu atâtea dile de lucru, stóele indatinate, si quartiru esarendatu pe spesele comunei, precum si solvierea pamentului parochialu de contributiune.

Doritorii de a ocupá acésta parochia au a-si tramite recursurile sale instruite dupa prescisele statutului organicu pana la 14. Ianuarius st. v. anulu 1874. candu de odata va fi si diu'a alegierii—la subscrisulu.

Beeliu $21\frac{1}{12}$ v. 1873.

Din incredintiarea comitetului parochialu,

Ioanu Capitanu,
administ. — prototeralu.

CONCURSU.

2

Din incidintele concurintiei neindestulitorie nepotenduse efeptu alegerea de invetiatoriu dela class'a I. din comunitatea Cenadulu-micu la terminulu publicatu, se deschide de nou concursu cu terminu pana la 27. Ianuarius 1874. st. vechiu, candu se va efeptu si alegerea.

Emolumintele sunt: 300. fl. in bani, 3. stangeni de lemne moi, cortelu liberu cu gradina si unu estravilanu de 150 □. patrati pentru legumi, si in fine 3. stangeni de paie pentru incalditu, éra de incalditulu scólei se va ingrigi comunitatea bisericésca.

Doritorii de a ocupá acestu postu sunt pofiti a-si tramite recursele instruite cu documintele prescise in statutulu organicu la subscrisulu pana in diu'a alegerei, si a se presentá in faci'a locului in un'a din dominecile ori serbatorile pana in diu'a alegerei séu macar in diu'a alegerei, spre a dá proba despre desteritatea loru in cantarile bisericesci.

Datu in Cenadulu-micu 16. Decemvre 1873. st. vechiu

In contielegere cu comitetulu parochialu **Mihaiu Sierbanu** insp. cerc. de scóle

Concursu

2

pentru vacant'a statiune invetiatorésca din comun'a Grosiu comitatulu Bihoru — protopresviteratulu Beeliului: -- emolumintele sunt in bani 59 fl. si 40. cr. v. a. in naturale 24. sinice $\frac{1}{2}$ grâu $\frac{1}{2}$ cucurudiu. 13. magi de fenu, 11. orgii de lemne, quartiru liberu cu gradina de legumi.

Doritorii de a ocupá acésta statiune sunt avisati a-si ascerne recursurile sale conformu Statutulu Organicu pana in 27. Ianuarius a anulu 1874. in carea diua va fi si alegerea, subscrisulu inspectóre.

Beeliu $29\frac{1}{12}$ v. 1873.

Din incredintiarea comitetului parochialu **Ioanu Capitanu** inspect. cercuálu.

Concursu

2

pentru statiunea invetiatorésca din Rosi'a, prin acést'a se escrie concursu cu terminu pana in $13\frac{1}{25}$ Ianuarius, 1874. candu va fi si alegerea.

Emolumintele sunt: 140. fl. 16. meti de grau, 16 meti de cucurudiu, 12. orgii de lemne, 15. centinari de fenu si cortelu cu gradina.

Recursele—instruite conformu statutulu organicu — sunt a se tramite dlui inspect. cerc. de scóle in Totvárád, Rosi'a, 21. Decemvre, 1873.

Comitetulu parochialu

In contielegere cu: **Vasiliu Belesiu**, inspect. cerc. de scóle.

Concursu.

2

Pentru vacant'a parochia din Pravaleni Protopresbit. Halmagiului.

Emolumintele sunt $\frac{1}{2}$ sesiune de pamentu, quartiru liberu, biru dela 120. de case câte $\frac{1}{2}$ mesura de cucurudiu, si stóele indatinate.

Doritorii de a ocupá acésta parochia sunt avisati a-si tramite recursurile instruite conformu Statutulu Organicu, pana in 20. Ianuarius 1874 candu va fi si alegerea adresate comitetulu parochialu subscrisulu in Halmagiu.

Halmagiu 23. Dvre. 1873.

In contielegere cu Comitetulu parochialu. **Ioanu Groza**, protopresvit. Halmag.

Concursu

3

pentru parochia vacanta din Morod'a tractulu protopresviteralu alu Vilagosiului pana in 13. Ianuarius 1874. candu va fi si alegerea; emolumintele sunt urmatóele inpreunate cu acestu oficiu: Un'a sesia de pamentu; 148. mesuri bucate — parte grau parte cucurudiu; apoi dela 35. casi fora pamentu a 33. cr. birulu preotiescu si stóele indatinate.

Doritorii de a ocupá acestu postu au a-si adresá recursurile sale comitetulu parochialu si substernute D. protopopu Gorgiu Vasilieviu in Vilagosiu. Preferintia de a veni in candidare vor avea acei'a: cari a absolvatu celu pucinu 4. clase gimnasiali, si numai la acelu casu potu veni si alti individi in combinare cari n'au clasele recerute, déca nu se voru aflá de cei cu clase. Aspirantii au in un'a de Dumineci séu serbatori a se infatiesiá in biserica pentru de a-si dovedi desteritatea in tipicu cantu séu fiindu preot in servitiulu Ddieescu si predica — cuventare. —

Datu in Morod'a la 20. Decembre 1873. v.

Comitetulu parochialu,

Cu scirea si invoirea Vilagosimea **Georgiu Vasilieviu** protopresvit. ului

CONCURSU

1

pentru statiunea invetiatorésca din Craiov'a comitatulu Bihoru Inspectoratulu Beeliului, devenita vacanta prin mórtea fostulu invetiatoriu Tivodoru Cold'a.

Emolumintele sunt urmatóele:

- In naturale, 10 cubule diumatate grâu, diumetate cucurudiu
- bani gat'a 74 fiorini v. a.
- dela 90. de case, câte un'a portie de fenu
- lemne pentru invetiatoriu 5. orgii
- quartiru liberu cu gradina de legumi.

Doritorii de a ocupá acésta statiune invetiatorésca sunt avisati a-si asterne recursurile sale instruite in sensulu statutulu organicu subscrisulu pana in 27. Ianuarius a. c. in care di se va efeptu si alegerea.

Beeliu 5. Ianuarius 1874.

Din incredintiarea comitetului parochialu **Ioanu Capitanu** inspectoru.

CONCURSU

1

pentru deplinirea postulu de invetiatoriu in comun'a *Somoschesiu* protopresbiteratulu Chisineului, cu care sunt incoptate urmatóele emoluminte:

105. fl. v. a. in bani gat'a
- 18 cubule de bucate si anume 8 de grâu si 10 de cucurudiu,
- $\frac{1}{4}$ sesiune de pamentu aratoriu,
- 12 orgii de lemne din care se incaldiesce si scól'a,
- stóele indatinate dela ingropatuni,

Doritorii de a ocupá acésta statiune au de a-si tramite recursele instruite cu testimoniu de calificatiune, atestatu despre portarea sa de pana acuma, precum si testimoniu despre absolvirea celu pucinu a loru 2. cl. gim. adresate comitetulu parochialu, la subsemnatulu inspectoru scolaru, pana in 30. Ianuarius a. c. candu se va tiené si alegerea. Éra pana atunci au de a se presentá in vre-o Dumineca in faci'a locului, ca se-si arete desteritatea in tipicu si cantari. —

Siepreusiu (Seprós) 4. Ianuarius 1874.

In contielegere cu comitetulu parochialu **Mihaiu Sturza** inspectoru.